

Borze v preteklem tednu

30. januar 2023 – 3. februar 2023, leto XV, št. 6

NLB Skladi, d.o.o.

Domen Granda

Vodja analiz

Teden odločitve centralnih bank in objav četrtletnih rezultatov

V preteklem tednu smo bili priča odločitvam glede monetarne politike v kar treh ključnih centralnih bankah. Pri spremembah obrestnih mer ni bilo presenečenj, so pa vlagatelji z zanimanjem spremljali izjave centralnih bankirjev. Retorika je bila za odtенок milejša v ZDA in Združenem kraljestvu in na delniških trgih smo bili priča še enemu pozitivnemu tednu. Pestro je bilo tudi na področju objav rezultatov družb, saj smo dobili vpogled v poslovanje nekaterih največjih ameriških podjetij.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (27. 1. 2023 – 3. 2. 2023)	Donosnost letos* (31.12.2022 - 3. 2.2023)
Svet - MSCI World	+1,66%	+7,34%
ZDA - S&P 500	+2,04%	+6,72%
Evropa - DJ STOXX 600	+1,23%	+8,53%
Japonska -Topix	-1,10%	+3,03%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-0,80%	+7,52%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg

V sredo je ameriška centralna banka (Fed) skladno s pričakovanji povečala obrestno mero za 0,25 odstotne točke na raven med 4,5 in 4,75 odstotka. Ob znižanju tempa zviševanja obrestnih mer je Jerome Powell izpostavil napredek v boju z inflacijo, kar so vlagatelji pozdravili, kljub opozorilom v nadaljevanju, da bodo v boju z inflacijo verjetno potrebni še dodatni dvigi obrestnih mer. Obrestna mera je tudi še vedno 0,25 odstotne točke pod nivojem, kjer so odločevalci decembra ocenili, da pričakujejo vrh obrestnih mer. V petek smo bili priča presenetljivo dobri podatkom z ameriškega trga dela. Stopnja brezposelnosti je namreč upadla na 3,4 odstotka, kar je najnižje po maju 1969. Število novih delovnih mest je kljub odpuščanjem v nekaterih velikih podjetjih presežlo vsa pričakovanja analitikov. Spodbudno je tudi, da se je produktivnost ameriških delavcev v zadnjem lanskem četrtletju povečala bolj od napovedi analitikov. Stroški dela so se sicer umirili, vendar močan trg dela še naprej predstavlja izziv v boju z inflacijo.

Pretekli teden so zaznamovale tudi objave poslovanja največjih ameriških podjetij. V podjetju Alphabet so prihodki platforme YouTube upadli na letni ravni in v kombinaciji z manjšim zanimanjem za oglase pri iskanju z Googlom povzročili poslovanje pod pričakovanji. Apple je zaradi slabše prodaje iPhonov in Macov v novoletni sezoni zabeležil prvi upad letnih prihodkov družbe po letu 2019, ki je bil večji od pričakovanj. Amazon je sicer presežal napovedi prodaje, a je trg razočaral z najnižjo letno rastjo prihodkov v svoji 25-letni zgodovini, odkar kotira na borzi. Pozitivno pa je presenetila Meta, katere delnica je bila v letu 2022 močno na udaru zaradi odločitve družbe, da izdatno investira v »Metaverzum«. Pozitivno presenečenje je bilo visoko zanimanje za oglaševanje preko Facebooka, vlagatelji pa so bili veseli tudi večje osredotočenosti podjetja na povečanje učinkovitosti poslovanja. Cena delnice se je, ob dobrih rezultatih in napovedanem skoraj 50% povečanju odkupov lastnih delnic glede na odkupe v letu 2022, v preteklem tednu zvišala za 23 odstotkov, merjeno v evrih.

Evropska centralna banka (ECB) je v četrtek nadaljevala s hitrim tempom zviševanja obrestnih mer in ključno obrestno mero ponovno povišala za 0,5 odstotne točke na 3 odstotke. Ob tem je Christine Lagarde izpostavila, da ob nekoliko močnejšem gospodarstvu od pričakovanj inflacija v evroobmočju ostaja visoka, kar narekuje dodaten dvig za 0,5 odstotne točke na naslednjem zasedanju marca. Angleška centralna banka je bila ob zvišanju obrestnih mer za 0,5 odstotne točke na 4 odstotke bistveno manj agresivna v svojih napovedih. Združeno kraljestvo bo namreč po njenem mnenju letos zašlo v recesijo in inflacija naj bi se znižala na 4 odstotke. Centralna banka je posledično signalizirala, da se v primeru uresničitve napovedi približuje zaključku zviševanja obrestnih mer, a opozorila da ostaja povečano tveganje, da inflacija preseneti navzgor. V Združenem kraljestvu smo bili v sredo priča največji stavki v zadnjem desetletju zaradi nezadovoljstva s plačami in delovnimi pogoji. Ob napovedani pokojninski reformi pa so se nadaljevali tudi protesti v Franciji. Iz Francije sicer prihajajo dobri makroekonomski podatki, saj je francosko gospodarstvo v zadnjem četrtletju lanskega leta doseglo 0,1-odstotno rast namesto pričakovanega 0,2-odstotnega krčenja na četrtletni ravni. BDP se je tako v lanskem letu okrepil za 2,6 odstotka. Nasprotno iz Nemčije prihaja podatek o decembrskem 6,4 % upadu trgovine na drobno, ki nakazuje na ohlajenje gospodarstva. Z vidika inflacije je sicer spodbudno, da je Nemčija v decembru ob znižanju cen električne energije zabeležila najnižjo rast cen uvoženega blaga v 19 mesecih in da v naslednjih treh mesecih dvig cen načrtuje manj nemških podjetij kot pretekli mesec.

Negativno vzdušje pa je zajelo azijske borze in trge v razvoju. Po rekordni rasti cen delnic v preteklem letu smo bili v Turčiji priča pocenitvam ob napetem ozračju pred volitvami. Po visoki rasti v letošnjem letu je do znižanja cen delnic prišlo tudi na Kitajskem, kljub temu da se je aktivnost predelovalne industrije po več mesecih krčenja okrepila. K negativnemu vzdušju je prispevala objava o 3,5-odstotnem krčenju gospodarstva v Hongkongu v preteklem letu. Negativne donosnosti so zaznamovale tudi japonske delnice, kjer prihaja do ugibanj, kdo bi lahko prevzel vodenje centralne banke po izteku mandata Haruhiko Kurode v aprilu.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.